

EVÕL
Eesti Võõrkeeleõpetajate Liit

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

**GOETHE
INSTITUT**

EVÕLi 7. sügiskonverents „Kogemus kõnetab!“

TEESID

Lääne-Euroopa saal

10.05 – 10.35

Avaettekanne: Kas keelepoliitika kõnetab?

Pille Põiklik, Haridus- ja Teadusministeeriumi keelepoliitika osakonna peaekspert

Ettekanne annab pögusa ülevaate, millised on viimased arengud keelepoliitikas nii Eestis kui ka Euroopa tasandil: milliseid eesmärke seatakse (võõr)keeleõppele ja -oskusele, milliseid vahendeid nende eesmärkide saavutamiseks vajatakse ning millised on nii keeleõppija kui ka -õpetaja rollid. Ettekanne kutsub osalejaid mõtisklema, kas keelepoliitikas sõnastatu peab vastu kiirelt muutuvale ajale ning omab tähendust keeleõppe praktikas.

Ettekande lõpetab 2021. aasta Euroopa keeleõppe tunnuskirja üleandmine.

Pille Põiklik on Haridus- ja Teadusministeeriumi keelepoliitika osakonna peaekspert, kelle töö keskendub võõrkeeleõppe ja mitmekeelsuse teemadele. Pille on hariduselt inglise filoloog ning on varasemalt töötanud Tartu Ülikooli anglistika osakonnas.

10.35 – 11.05

ÕPETAJATE ORGANISATSIOONIDELT ÕPETAJATELE

Haridustöötajate Liit – Reemo Voltri, juhatuse esimees

Õpetajate Ühenduste Koostöökoda- Krista Saadoja, juhatuse liige, kõneisik

INSTITUUTIDELT ÕPETAJATELE

11.05 – 12.05

Saksa Kultuuriinstituut /Goethe Zentrum , Helena Kaasik, instituudi juhataja; **Goethe**

Instituut, Helen Aedla, keeleosakonna juhataja

Soome instituut, Liina Ergma, programmijuht

Eesti Keele Instituut, Jelena Kallas, Kristina Koppel, EKI vanemleksikograafid

Prantsuse Instituut Eestis, Guillaume Raboutot, keelelise koostöö atašee, Prantsuse

Instituudi direktori asetäitja; Pille Oja, keeleõppe koordinaator

ETTEKANNE

12.05 -12.55

Enesemotivatsioon erilistel aegadel.

Harald Lepisk, koolitaja, moderaator, inspireerija

Kuidas leida jätkuvalt jõudu ja tahet edasi liikumiseks? Kuidas muutlikel aegadel säilitada enda meelerahu ja märgata piirangute asemel rohkem võimalusi?

Harald Lepisk on loova eneseteostuse uurija ja innovatsiooniprogrammide moderaator. Ta on www.inspiratsioon.ee enesearengu keskkonna ja Lugudevestja rakenduse looja, „Elu looming“ taskuhäälingu saatejuht ning raamatu „Minu elu kutse“ kaasautor. Hariduselt Tartu Ülikooli ettevõtluse ja tehnoloogia juhtimise magister, kus õpingutes spetsialiseerus ettevõtluspedagoogikale.

TÖÖTOAD

Lääne-Euroopa

14.15- 15.00

Eesmärkide visualiseerimine.

Kati Orav, Creativity Catcher OÜ, koolitaja ja protsessijuht

Töötoas on pööratud sellele, et osalejad julgeksid ja oskaksid joonistada mõtlemise ning eesmärgistamise tööriistana ja seda ka tööalaselt. Õpime joonistuste kokkupanemist strateegilises kontekstis, kuidas pilt saab toetada olulist teksti ning kuidas luua tervikvisuaale. Töötoa lõpuks

on osaleja on teadlik visuaalse mõtlemise ja lihtsustamise lähenemisest ning mõtteviisist; - oskab kasutada visuaalse lihtsustamise põhielemente ja luua tervikpildi eesmärgistamiseks.

Kati Orav on visuaalne praktik ja haridusinnovaator, kelle kirg on mõtlemine koos pliiatsiga. Ma usun, et teadlik kritseldamine aitab kaasa efektiivsemale mõtlemisele, mis omakorda tähendab olla edukam õppimises, koostöös, juhtimises ja mis iganes protsessis, kuhu elu meid viib. Seetõttu on Kati võtnud oma südameasjaks edendada visuaalsete praktikate valdkonda ning viia seda võimalikult paljude inimesteni.

Parlament

14.15 -15.00

Keeleportaali Sõnaveeb ja Keeleõppija Sõnaveeb õppetöös.

Jelena Kallas, Kristina Koppel, EKI arvutileksikograafid

Töötoas tutvustatakse keeleportaali Sõnaveeb ja selle alamlehtede kasutusvõimalusi praktilises õppetöös ja harjutusvara loomisel. Portaali saab kasutada emakeele ja eesti keele kui teise keele tundides õigekirja-, grammatika-, sõnavara- ja häälduspädevuse arendamisel.

Sõnaveebi on lisatud ka vene ja prantsuse keele vasted ja vene sõnavormid, tänu millele saab portaali kasutada ka vene ja prantsuse keelte tundides.

Kristina Koppel ja **Jelena Kallas** töötavad Eesti Keele Instituudi tänapäeva eesti keele osakonnas. Nad on töötanud eri tüüpi sõnastike (sh keeleõppesõnastike) koostajate ja toimetajatena ning rahvusvaheliselt tunnustatud eksperdid korpusleksikograafia alal.

TÖÖTOAD

14.15 – 15.00 Õpetajalt õpetajale

Lääne-Euroopa	Parlament	Lõuna-Euroopa	Ida-Euroopa A	Ida-Euroopa B
Inglise keele õpetajate selts	Eesti keele kui teise keele õpetajate selts	Soome keele õpetajate selts	Vene keele õpetajate selts	Saksa keele õpetajate selts
Tõenduspõhised teadmised õppimise kohta (Science of Learning) Merike Saar, Tallinna Prantsuse Lütseum	Grammatika õppimine mõistatamis-ülesannetega Mare Kitsnik Tartu Ülikool	E-õpe keeleõppes. Piret Meresma, Tallinna Täiskasvanute Gümnaasium	Любое обучение связано с эмоциями. Eva Viidemann, Valeria Ternovski, Jüri Gümnaasium	Musik im Deutschunterricht Maria Kljujeva, Saksa Kultuuri-instituut

Lääne-Euroopa

14.15 -15.00

Tõenduspõhised teadmised õppimise kohta (Science of Learning)

Merike Saar, Tallinna Prantsuse Lütseumi inglise keele õpetaja

Töötoas tutvume uuringutega, mis demonstreerivad lihtsaid kuid tõhusaid meetodeid, mis aitavad õpitut paremini ning püsivamalt meelde jätta. Vaatluse alla tulevad kognitiivsest psühholoogiast tõukuvad strateegiad, nagu näiteks hajutatud ja vahelduv õppimine, vabameenutamine ja konteksti lisav ning pingutust nõudev info töötlemine. Lisaks teeme läbi mõned lihtsad harjutused, et nende strateegiate tõhusust paremini mõista, ja tunnetada kuivõrd need sobiksid meie endi õpetamispraktikasse. Kaasalöömiseks vajalik internetiühendusega telefon/arvuti.

Merike Saar on Tallinna Ülikooli õpetamisanalüütika nooremteadur ja digitehnoloogiate doktorant, mitmete õpikute autor ning kauaaegne koolitaja. Tema südameasjaks on õpetajate toetamine ja professionaalne areng.

Parlament

14.15 – 15.00

Grammatika õppimine mõistatamisülesannetega

Mare Kitsnik, Tartu Ülikooli eesti keele teise keelena didaktika kaasprofessor

Töötoas proovitakse läbi grammatika harjutamiseks mõeldud mõistatamisülesandeid. Õppijate eesmärk on leida mõistatustele lahendused ning samal ajal peavad nad kasutama õpitavat grammatilist konstruktsiooni. Mõistatamisülesanded on põnevad ja emotsionaalsed ning panevad õppijad hasartselt rääkima. Nii hakkavad õppijad paremini tunnetama õpitava konstruktsiooni tegelikku tähendust ja areneb selle konstruktsiooni kasutamise automaatsus.

Mare Kitsnik on Tartu ülikooli eesti keele teise keelena didaktika kaasprofessor. Mare on paljude tänapäevaste õppekomplektide ja õppeprogrammide autor ja kaasautor. Viimasel ajal arendab ta mängustatud keeleõpet.

Lõuna-Euroopa

14.15 -15.00

E-õpe keeleõppes

Piret Meresma, Tallinna Täiskasvanute Gümnaasiumi soome keele õpetaja

Oleme Tallinna Täiskasvanute Gümnaasiumis E-õpet (vähemal ja rohkemal määral) kasutanud umbes 10 aastat. Seega ei tabanud koroonaga saabunud distantsõpe meid nii ootamatult, kui paljusid. Töötoas tutvustan enda loodud soome keele kursuseid Moodle'i keskkonnas. Jagan kogemusi, mida kursuste loomine ja veebis läbiviimine mulle on andnud

Ida -Euroopa A

14.15 – 15.00

Любое обучение связано с эмоциями

Eva Viidemann, Jüri Gümnaasiumi õppejuht, vene keele kui võõrkeele õpetaja

Valeria Ternovski, Jüri Gümnaasiumi vene keele kui võõrkeele õpetaja

Как оживить преподавание русского языка как иностранного? Наша миссия – заинтересованные ученики. Интеграция разных предметов в русский язык - дело, с одной стороны, очень простое, но с другой - весьма сложное. Мы говорим о спряжении глагола, но шестиклассники и понятия не имеют, о чём идёт речь; мы говорим о том, как спросить дорогу, но все всё равно используют гаджеты. У учителей иностранных языков много свободы и возможностей для того, чтобы обучение было интересным, актуальным и полезным. Как использовать эти возможности по максимуму?

Eva Viidemanni ammune unistus oli õpetada just põhikoolis. Sellel teel on

ette tulnud palju õnnestumisi, aga ka läbikukkumisi. Iga kogemus on võimalus õppida, et olla täna parem kui eile!

Valeria Ternovski on vene keele kui võõrkeele õpetaja Jüri gümnaasiumis.

Talle meeldib rakendada ainetundides aktiivõppemeetodeid ja mänge.

Ida-Euroopa B

14.15 – 15.00

Musik im Deutschunterricht

Maria Kljujeva, Saksa Kultuuriinstituudi saksa keele õpetaja

Natürlich gibt es diverse Song in den unterschiedlichen Lehrwerken vorhanden, die gibt es aber nicht wirklich viele und die Auswahl ist damit gering. Meine Kolleginnen und ich denken aber, dass Musik etwas ist, was die Sprache, sei es Deutsch oder auch andere Sprache, interessanter und attraktiver macht. Mit den Liedern kann man die Schüler motivieren. Dadurch lernt man auch schneller und es gibt dazu Übungen und Aufgaben, die sich von den standarten alltäglichen unterscheiden.

Maria Kljujeva arbeitet im Deutschen Kulturinstitut/Goethe Zentrum, ist die Kursleiterin und beschäftigt sich auch mit der Organisation der Goethe Prüfungen.

ÕPIKESKUSED

Lääne-Euroopa

16.00 -16.30 Õpikeskuste tutvustus

16.30 -17.15 Õpikeskuste töö

Lääne-Euroopa

Õpikeskus 1: Projekt „Rahvusvaheline keeleksam“ (inglise ja vene keele rahvusvahelised eksamid)

Ene Peterson, Eesti võõrkeeleõpetajate liidu juhatuse esimees, projektijuht; Ülle Türk, Ene Alas ja Ljudmila Vedina , projekti koolitajad

Eesti võõrkeeleõpetajate liit (EVÕL) sai toetuse ESF-i projekti „Rahvusvaheline keeleksam“ ellu rakendamiseks 1. oktoobrist 2017 kuni 30. septembrini 2022 meetme „Õppe seostamine tööturu vajadustega“ tegevuse „Keeleõppe tegevused edukamaks toimetulekuks tööturul“ raames.

Projekti eesmärk on toetada rahvusvaheliselt tunnustatud keeleeksami sooritanud õpetajaid. Üldhariduse riiklikus õppekavas loetletud keelte (inglise, vene, saksa ja prantsuse keel) rahvusvaheliselt tunnustatud keeleeksami sertifikaadi omandanud võõrkeeleõpetajaks õppivate üliõpilaste ja tegevõpetajate arv, kellel on B2-, C1- või C2-tasemele vastav keeleoskustase, kasvab sajani. Tänapäevaks on pooltel teel püstitatud eesmärgi saavutamiseni.

Projekti tutvustamiseks on korraldatud aastatel 2018 -2021 34 infoseminari.

Seminarid jätkuvad sügisel. 3.novembril ja 26. novembril toimuvad seminarid Zoomi veebikeskkonnas võõrkeele õpetaja õppekaval õppivatele üliõpilastele ja inglise keele õpetajatele. Täpsem info projekti rubriigis EVÕL-i kodulehel:

<https://www.voorkeelteliit.eu/482-2/>

Õpikeskuses on võimalik saada üldinfot projekti ja eksamitasu hüvitamise tingimuste kohta ning nõu inglise ja vene keele rahvusvaheliste eksamite sooritamiseks.

Õpikeskus 2: Goethe Instituut / Saksa Kultuuriinstituut keeleõpetaja toetajana. Saksa keele rahvusvahelised eksamid.

Helena Kaasik, Tallinna Saksa Kultuuriinstituudi juhataja; Maria Kljujeva, Saksa Kultuuriinstituudi eksamite korraldus, saksa keele õpetaja; Helen Aedla, Goethe Instituut Eestis keeleosakonna juhataja

Õpikeskuses on võimalik saada infot Goethe Instituudi ja Saksa Kultuuriinstituudi tegevuse kohta ning nõu saksa keele rahvusvaheliste eksamite sooritamiseks.

Õpikeskus 3: Erasmus + programmi võimalused

Tiina Lipp, Haridus-ja Noorteamet, Erasmus + ja Euroopa Solidaarsuskorpuse Agentuur

Millised võimalused on rahvusvaheliseks õpirändeks ja koostööprojektides osalemiseks Euroopa Komisjoni programmis Erasmus+ ja Põhja- ning Baltimaade programmis Nordplus? Kas kuhugi on peidetud keeleõppe/keeleprojektide võimalused? Ja mis see Euroopa keeleõppe tunnuskiri ikkagi on?

Võimalusi tutvustab meie agentuuri haridusprogrammide keskuse tiim.

Õpikeskus 4: Ei frontaaltunnile!

Diana Kollin-Poom, Kadrioru Saksa Gümnaasiumi saksa keele õpetaja

Olen veendunud, et võõrkeele õppimisel on kõige tähtsam kommunikatsioon. Suhtlemist ei ole võimalik aga õppida, kui õpetaja seisab klassi ees ja peab monoloogi. Seetõttu tuleb sõna anda õpilastele, õpilastel peab tunnis olema aktiivne roll. Õpikeskuses tutvustan mängu ja harjutusi, mis aitavad sõnavara või grammatikat õppida, kinnistada ja kasutada. Sealjuures olen rõhku pööranud ka erinevatele sotsiaalvormidele ning et õpilane tõuseks korragi tunni jooksul püsti.

Diana Kollin-Poom on lõpetanud Tartu Ülikooli saksa keele ja kirjanduse erialal. Töötab Kadrioru Saksa Gümnaasiumis ja Tallinna Saksa Kultuuri Instituudis saksa keele õpetajana. Kuulub Eesti Saksa Keele Õpetajate Seltsi juhatusse. On läbinud mitmeid täienduskoolitusi Saksamaal, Riias ja Eestis. Armastab saksa keelt ja kultuuri ning püüab seda tunnet ka oma õpilastes äratada.

Parlament

16.30 – 17.15

Õpikeskus 5: Keeleportaali Sõnaveeb alamleht -Õpetaja tööriistad

Kristina Koppel ja Jelena Kallas, EKI vanemarvutileksikograafid.

Tutvustame keeleportaali Sõnaveeb alamlehte Õpetaja tööriistad. Eesti keele kui teise keele õpetaja tööriistad on abiks keeleõpetajatele ja teistele keeleõppega seotud spetsialistidele kursuste kavandamisel ning õppematerjalide, harjutusvara ja testide koostamisel.

Kristina Koppel ja Jelena Kallas töötavad Eesti Keele Instituudi tänapäeva eesti keele osakonnas. Nad on töötanud eri tüüpi sõnastike (sh keeleõppesõnastike) koostajate ja toimetajatena ning rahvusvaheliselt tunnustatud eksperdid korpusleksikograafia alal.

Õpikeskus 6: Verbirektsiooni harjutused erinevates internetirakendustes.

Aurika Sin, Karjamaa põhikooli õppealajuhataja ja eesti keele õpetaja

Räägin sellest, miks on verbirektsiooni nii raske keeleõppijatele selgitada. Tutvustan erinevaid harjutusi ja rakendusi eesti keele võõrkeelena tundides kasutamiseks ja teema õppijakesksemaks käsitlemiseks.

Aurika Sin on koolis töötanud 8 aastat ja püüab leida viise, kuidas muuta õppimine mitmekesisemaks. Suvel lõpetas ta ülikool ja kaitses magistritöö teemal "Verbirektsiooni harjutused erinevates internetirakendustes". Õpikeskuses jagab ta oma kogemust huvilistega.

Õpikeskus 7: Ideid keeletunni huvitavamaks ja õppijakesksemaks muutmiseks.

Inguna Joandi, Narva Pähklikmäe Gümnaasiumi eesti keele õpetaja

Keeleõpe tõhusamaks, keeletunnid huvitavamaks ja õppijakesksemaks: eesti keele käänded selgeks kodulugemise kaudu. Kahesuunaline ja elulähedane kümblemine keeles.

Inguna Joandi on Narva Pähklikmäe Gümnaasiumi eesti keele ja kirjanduse õpetaja juba 28 aastat. Kõik need aastad on ta õpetanud eesti keelt teise keelena nii üldhariduskooli õpilastele (peamiselt gümnaasiumiastmes) kui ka täiskasvanud elanikkonnale (kõigil keeletasemetel). Keeleõppes lähtub ta kommunikatiivsest keeleõppemeetodist, on avatud ka kõigele uuele, mis haridusmaastikul keeleõppesega seonduvalt toimub. Teda paeluvad põnevad töövõtted, mis aitavad keeletundi mitmekesistada ja paremaid tulemusi saavutada.

Ida-Euroopa A

16.30-17.15

Õpikeskus 8: Iga õpetaja Genial.ly

Aleksandía Novaševskaja Kallavere keskkooli vene keele õpetaja

Tutvustan lihtsalt kasutatavat veebikeskkonda Genially (www.genial.ly). QR-koodi abil demonstreerin: grammatika e-ülesandeid, sõnavara arendavad e-ülesanded, viktoriine ja materjale, mille eest sain 1. koha rahvusvahelisel võistlusel.

Aleksandra Novaševskaja on töötanud vene keele õpetajana Kallavere Keskkoolis 7 aastat. Ta on vene keele õpetajate seltsi juhatuse liige.

Õpikeskus 9: Digipädevuste arendamine ja digiülesannete koostamine vene keele tundides

Lilia Bulai, Tallinna Arte Gümnaasiumi vene keele õpetaja

Tutvume erinevate platvormidega, mida õpetaja saab kasutada interaktiivsete ülesannete loomiseks.

Lilia Bulai on õpetaja, kellele meeldib kasutada oma tundides erinevad võtteid. Ta püüab alati teha oma tunnid huvitavamaks ja sisukamaks. Ta kasutab digiülesandeid oma tundides aktiivselt.

Ida-Euroopa B

Õpikeskus 10: Keelte õpetamine siseturvalisuse valdkonnas

Elen Laanemaa, SKA keelekeskuse juhataja-lektor, Triin Kibar, eesti keele lektor; Jelena Kapura, vene keele lektor; Marju Taukar, inglise keele lektor; Aida Hatšaturjan, vene keele vanemlektor; Kerli Linnat, inglise keele nooremlektor

Õpikeskuses jagame kogemusi, kuidas Sisekaitseakadeemia toetab keelte õppimist siseturvalisuse valdkonnas.

Sisekaitseakadeemias õpetatakse vene, inglise ja eesti keelt.

Õpikeskuses jagame infot järgmistes valdkondades:

- Keeleõppesüsteem.
- Erialakeeleõpe.
- LAK-õpe.
- Paind- ja põimõppe kogemus.
- E-kursused.
- Tandemkeeleõpe.
- Kirjutamiskeskus.
- Täienduskoolitus

Õpikeskus 11: Kõrgkoolid, täienduskursused, natiivid (vadja)

Heinike Heinsoo, Lvivi ülikooli eesti keele lektor

Kõrgkoolid, täienduskursused, natiivid (vadja). vahekeeltena on olnud eesti, soome, saksa, vene ja inglise keel. Lvivi ülikooli rahvusvaheliste suhete teaduskonnas inglise keel.

Heinike Heinsoo on Tartu Ülikooli emeriitkaasprofessor, õpetanud 40 aastat eri läänemeresoome keeli võõrkeelena väga erinevatele sihtrühmadele. Tema tegevusest (*Õpetajate Leht*, 24.sept 2021). Aastast 2019 Lvivis, kus ta õpetab eesti, aga ka soome keelt.